

СТАНОВИЩЕ
на проф. дсн Кръстина Петкова

за дисертационния труд на **Савина Олегова Кирилова** на тема

**ПРОБЛЕМИ НА НАУЧНАТА ИНФОРМАЦИЯ И
КОМУНИКАЦИЯ В НАУКАТА И ОБРАЗОВАНИЕТО –
ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА ПРЕОДОЛЯВАНЕТО ИМ**

за присъждане на образователна и научна степен „Доктор“
Професионално направление 1.3 Педагогика на обучението по ...
(Методика на обучението по химия)

Темата на дисертационния труд е актуална. Тя поставя на обсъждане изключително важни въпроси, свързани с развитието на науката в съвременния свят като се опитва да изясни предимствата и недостатъците на традиционните и алтернативните наукометрични показатели, да идентифицира проблемите на научната комуникация, да потърси начини за справяне с проявите на сурогатната наука.

Целта на изследването е ясно формулирана – на базата на сравнителен анализ на различните наукометрични показатели да се предложат стратегии за справяне с проявите на фалшиво научно публикуване. Този теоретичен анализ на свой ред става основа за подготовката на образователни курсове за академичната общност, свързани с начините на ефективно търсене, оценяване и интерпретиране на научната информация.

Дисертационният труд се състои от въведение, три глави, заключение, библиография от 220 заглавия (38 на кирилица и 182 на латиница), 82 интернет източника, 40 таблици и 67 фигури. Дисертационната работа съдържа 8 приложения с обем 21 страници. Общият обем на изследването е 268 страници.

Във **Въведението** са формулирани целите на дисертационния труд, както и въпросите и задачите, на които ще се дискутират.

В **първа глава** са представени основни литературни източници по темата, извършен е сравнителен анализ на конвенционалните и алтернативните наукометрични показатели за престиж и оценка на влиянието на научната продукция.

Във **втора глава** се дискутират проблемите на научната комуникация, особено тези, които са свързани с модела на отворен достъп. Разглеждат се възможни стратегии за справяне с появилите се рискове в научното публикуване.

Трета глава представя резултатите от анкетно проучване на преподаватели от Софийския университет.

В **заклучението** се обобщават резултатите от анализа на ефективността на традиционните наукометрични показатели за справяне със сурогатната наука, синтезират се основните белези на различните прояви на фалшивото научно публикуване, извеждат се стъпките към сигурния път за успешно научно публикуване.

Важно е да се подчертае, че резултатите от направените анализи не остават само „на книга“ и имат определена приложна стойност. Те получават практическо приложение чрез разработените учебни курсове за магистри с цел запознаване на студентите с начините за ефективно търсене на научна информация, критериите за оценка на научната стойност на публикациите. Разработени са учебни курсове и за докторанти и млади учени, като в тях акцентът е върху практическите умения при избора на подходящи списания за представяне на научните резултати.

Авторефератът отразява адекватно дисертационния труд. Приносите са коректно определени. Съгласна съм със самооценката на автора за приносите на дисертацията, като смятам за особено ценни два от тях:

- оценката на ефективността на конвенционалните и алтернативните наукометрични показатели за влияние на дадена научна публикация или изследовател;
- разработването и апробирането на дизайн на курс „Публикуване на нови научни резултати. Елементи на публикационната етика“.

Има две **препоръки** към дисертантката:

Първо, доколкото в заглавието е декларирано, че ще се разглеждат проблеми на научната комуникация и информация не само в науката, но и в образованието, би било добре тези два аспекта по-ясно да се разграничат. Очевидно е, че разработването на обучителни курсове в областта на научните комуникации не е равнозначно на изследване на проблемите на научната информация в образованието.

Второ, ще представлява интерес разширяването и задълбочаването на анализа от анкетното проучване. Представянето на процентни разпределения е само една първа стъпка в анализа; заслужава да се приложат и други статистически методи, които да позволят открояването на различни фактори, обособяването и на групи и очертаването на зависимости.

В заключение: дисертацията е стойностна, много добре разработена и отговаря на всички изисквания за присъждане на образователната и научна степен „доктор”. Това ми дава основание убедено да препоръчам на уважаемото жури да присъди на Савина Кирилова образователната и научна степен „доктор”. Напълно убедено гласувам „за”.

Проф. д.с.н.. Кръстина Петкова

10. 09.2020 г.

София